

sygn. akt I C 2218/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 stycznia 2022 roku

Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie w I Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Mateusz Janicki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 3 stycznia 2022 roku w W.

sprawy z powództwa **M. N., D. N., J. N. i H. N.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanej po 287 (dwieście osiemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

I. Stanowiska stron

Pozwem z dnia 28 stycznia 2021 r. (data prezentaty) M. N., D. N., J. N. oraz H. N. wnieśli o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. po 300 euro na rzecz każdego z nich wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazali, że przysługuje im na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004 zryczałtowane odszkodowania za opóźnienie lotu w wysokości 600 euro, podczas gdy pozwana wypłaciła im jedynie po 300 euro (pozew k. 2-8).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazała, że skarżony lot został opóźniony o 3 godziny i 17 minut, wobec czego skorzystała z uprawnienia do obniżenia o 50% odszkodowania na podstawie art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 261/2004 (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 41-44).

II. Ustalenia faktyczne

Powodowie mieli potwierdzoną rezerwację na obsługiwany przez pozwaną lot (...) z W. do C. na 29 stycznia 2020 r. Rejs miał się rozpocząć o 9:10 czasu lokalnego, a zakończyć o 15:20 czasu lokalnego. Lot został opóźniony, ostatecznie start nastąpił o godzinie 11:37 czasu lokalnego, natomiast przylot do miejsca docelowego nastąpił o godzinie 18:37 czasu lokalnego, tym samym opóźnienie w przylocie wyniosło 3 godziny i 17 minut (bezsporne, przyznane przez obie strony, a nadto: umowa o udział w imprezie turystycznej – k. 16, wydruk z hubinfo k. 49).

Odległość liczona metodą po ortodromie między lotniskiem w W. a portem lotniczym w C. wynosi ponad 3.500 kilometrów (bezsporne, wiedza powszechnie znana).

Pismem z 1 grudnia 2020 r. powodowie wezwali pozwaną do zapłaty odszkodowania. W odpowiedzi przewoźnik uznał roszczenie, jednak z uwagi na to, że opóźnienie nie przekroczyło trzech godzin, wypłacił pasażerom odszkodowanie w kwotach po 300 euro (bezsporne, nadto: przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 17, odpowiedź przewoźnika – k. 19, dalsza korespondencja k. 20-22).

III. Ocena dowodów

Powyższy stan faktyczny był w całości bezsporny – spór dotyczył wyłącznie kwestii prawnych. Wnioski o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron i o zwrócenie się do portu lotniczego o informację zostały cofnięte (k.59v).

IV. Ocena prawna

Powództwo podlegało oddaleniu.

W niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym (art. 148¹ § 1 k.p.c.). Spór dotyczył bowiem wyłącznie kwestii prawnych, a wnioski o rozpoznanie sprawy na rozprawie zostały cofnięte (k. 60, 65).

Podstawą prawną dochodzonych roszczeń były przepisy rozporządzenia (WE) nr 261/2004, a mianowicie art. 5 ust. 1 lit. c w zw. z art. 7 ust. 1 tego aktu prawnego, wykładane zgodnie z wiążącym orzecznictwem (...), w świetle którego pasażerów lotów opóźnionych w przylocie ponad 3 godziny należy – na potrzeby uprawnienia do zryczałtowanego odszkodowania – traktować tak jak pasażerów lotów odwołanych (wyrok w sprawie C-402/07). W przypadku lotu o długości ponad 3 500 km wysokość odszkodowania wynosi 600 euro.

Pozwany wywodził, że w sprawie zachodziły przesłanki do obniżenia należnego odszkodowania o 50% i z uprawnienia tego skutecznie skorzystał, wypłacając powodowi, co bezsporne, po 300 euro.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 261/2004, jeżeli pasażerom lotu o długości ponad 3 500 km zaoferowano zmianę planu podróży do ich miejsca docelowego na alternatywny lot, którego czas przylotu nie przekracza planowego czasu przylotu pierwotnie zarezerwowanego lotu o cztery godziny, obsługujący przewoźnik lotniczy może pomniejszyć odszkodowanie o 50%.

Powodowie podnosili jednak, że nie miała miejsca zmiana planu podróży tylko opóźnienie lotu z pierwotnego planu podróży, w związku z czym art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 261/2004 nie znajduje zastosowania.

Stanowisko powodów nie zasługiwało jednak na uwzględnienie. Nie uwzględnia ono bowiem, że roszczenie o odszkodowanie za opóźnienie lotu nie wynika *expressis verbis* z żadnego z przepisów rozporządzenia, jest natomiast efektem *propasażerskiej* wykładni przepisów rozporządzenia dokonanej przez (...). Wykładnia ta opiera się na traktowaniu pasażerów lotów opóźnionych ponad 3 godziny tak jak pasażerów rejsów odwołanych. Konsekwencją takiego traktowania jest zatem nie tylko przyznanie im roszczenia o odszkodowanie, ale i zarazem, konsekwentnie, przyznanie przewoźnikowi w stosunku do nich prawa do obniżenia tego odszkodowania, jeśli niedogodność, która dotknęła pasażerów tj. opóźnienie w znalezieniu się w miejscu docelowym, nie przekroczy 4 godzin. Nie ma żadnego racjonalnego powodu, żeby pasażerowie lotów opóźnionych byli chronieni bardziej niż pasażerowie lotów odwołanych. Byłoby to wprost sprzeczne z jasno wyrażoną przez (...) (którego wykładnia jest wiążąca dla wszystkich sądów państw członkowskich) zasadą równości tych pasażerów.

Co więcej, (...) w powołanym przez pełnomocnika powodów wyroku w sprawie C-402/07 wprost w pkt. 63 wskazał na konieczność stosowania art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 261/2004 również w stosunku do opóźnionych lotów. Wykładnia dokonana przez (...) wiąże sąd rozpoznający niniejszą sprawę w zakresie wykładni art. 7 ust. 2 rozporządzenia 261/2004.

V. Koszty procesu

Sąd nie podziela stanowiska deprecjonującego współuczestnictwo formalne, które jest wyrazem chęci powodów do zaoszczędzenia wysiłku sądu i pozwanej (tym samym wygenerowanych tym kosztów) i zrównujące to współuczestnictwo z technicznym połączeniem spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia w trybie art. 219 k.p.c., którego konsekwencją jest założenie, że (jednej) pozwanej reprezentowanej przez (jednego) adwokata,

w razie wygrania sprawy z powództwa kilku współuczestników formalnych należy się wielokrotność wynagrodzeń adwokata (stanowisko to narusza art. 105 § 1 k.p.c., art. 72 § 1 k.p.c., art. 98 § 3 k.p.c., i wcale nie jest uzasadnione uchwałami III CZP 29/15 i III CZP 58/15, a co najwyżej wyrażonymi w ich uzasadnieniach obiter dicta niedostatecznie uzasadnionymi poglądami zrównującymi instytucję współuczestnictwa z technicznym połączeniem spraw do wspólnego rozpoznania, ponadto prowadzi do rezultatów sprzecznych z zasadami wyrażonymi w art. 109 § 2 k.p.c. i z zasadami słuszności, a w sprawach pasażerskich ponadto narusza prawo unijne zniechęcając pasażerów groźbą poniesienia wysokich kosztów od dochodzenia mających genezę w rozporządzeniu unijnym roszczeń).

Co do zasady pozwanej należny byłby zwrot kosztów w wysokości 1 817 zł, z czego 1 800 zł tytułem wynagrodzenia adwokata wg stawki z § 2 pkt 4 rozporządzenia o opłatach za czynności adwokackie i 17 zł tytułem poniesionej opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa.

Zasądzenie pozwanej kosztów w takiej wysokości byłoby jednak niezasadne w świetle art. 102 k.p.c., który wymaga uwzględnienia szczególnie uzasadnionego wypadku, który ma miejsce w niniejszej sprawie. Okazuje się bowiem, że gdyby powodowie wytoczyli 4 osobne procesy przeciwko pozwanej (każdy z powodów o 300 euro z odsetkami), wówczas każdy z nich zobowiązany byłby do zwrotu pozwanej po 287 zł kosztów procesu (270 zł wynagrodzenia wg stawki z § 2 pkt 2 rozporządzenia o opłatach za czynności adwokackie i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa). Byłoby niesprawiedliwe i dysfunkcjonalne (w konsekwencji prowadziłyby do mnożenia przez powodów procesów, co tylko dodałoby zbędnej pracy pozwanym i sądom), gdyby powodowie, którzy swoją decyzją co do wystąpienia z jedną (zamiast czterema) sprawami zaoszczędzili pracy tak sądowi jak i pozwanej, mieli ponosić przez to wyższe koszty. Mając to na uwadze, sąd orzekł o kosztach stosownie do art. 102 k.p.c., obciążając każdego z powodów kosztami procesu w takiej części, w jakiej każdy z powodów musiałby je ponieść, gdyby wytoczył indywidualne powództwo przeciwko pozwanej.

Z.ądzenia:

- odnotować uzasadnienie;
- odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powodów adw. K. przez umieszczenie w portalu informacyjnym.

W., 14 lutego 2022 roku asesor sądowy M. J.